

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СУБОТА
24 квітня
2004 року

№ 77 (3327)

ФОТОФАКТ

Фото Олега МАРКЕВИЧА (Укрінформ).

Переможцем 272-го тиражу лотереї «Мегалот» (найбільшого джек-поту в Україні — 4 400 000 гривень) стала Людмила Ягелло. На знімку: генеральний директор «МолодьСпортЛото» Георгій Ложенко з переможницею.

ОФІЦІЙНО

Не нашкодити європейській інтеграції — такий план реалізації угоди про Єдиний економічний простір

Проблеми створення Єдиного економічного простору викликає серйозну дискусію в рамках україно-російської міжпарламентської зустрічі. Парламентська делегація нашої держави, до речі, значно численніша за російську, складалася з представників усіх політичних сил — від лівих до правих. Тож оцінки та бачення перспективи україно-російських відносин лунали різні. Якою мірою протилежні — можна здогадатися з того, що міжпарламентська конференція відбувалася за зачиненими від преси дверима і тривала п'ять годин без перерви.

(Закінчення на 2-й стор.).

НАШІ ЗА КОРДОНОМ

Затяжний рейс

Тимчасовий Повірений у справах України в Гвінеї Олександр Шульга за дорученням Міністра закордонних справ Костянтина Грищенка відбув до Республіки Кабо-Верде для розв'язання питання про повернення на батьківщину українських моряків, затриманих у цій острівній країні. Як повідомив керівник прес-служби МЗС України Маркіян Лубківський, О. Шульга планує зустрітися з керівництвом МЗС Кабо-Верде, головою Верховного суду, представниками Міністерства юстиції, Генеральної прокуратури, Комісії з прав людини, а також із самими моря-

ками. За повідомленням Посольства України в Гвінеї, адвокат заарештованих українців подав 19 квітня до Верховного суду Кабо-Верде роз'яснення стосовно допущених помилок у процесі ухвалення рішення про екстрадицію громадян України до Іспанії і, відповідно, неправомірності такого рішення.

Як повідомляв «ГУ», 25 жовтня 2003 року правоохоронні органи Кабо-Верде затримали членів екіпажу океанського буксира-рятувальника «Zudar Sexto» на підставі запиту компетентних органів Іспанії, що заперечували моряків у причетності до перевезення наркотиків.

ЗНАК БІДИ

У багатоповерхівці завалилися сходи

Позавчора у Дарницькому районі столиці по вулиці Бажана, 20, в недобудованому 24-поверховому житловому монолітно-каркасному будинку з 18-го по 1-й поверхи завалилися сходи. Біда сталася о 19.00 у першій секції багатоповерхівки під час монтажу будівельних конструкцій.

Як повідомили у Міністерстві з надзвичайних ситуацій, під завалом опинилося двоє робітників, один з яких загинув, а другого з травмами госпіталізовано до міської лікарні швидкої допомоги.

На місце трагедії виїжджали оперативна група Головного управління МНС України в Києві та підрозділ із десяти чоловік Центрального воєнізованого аварійно-рятувального загону МНС України. За фактом надзвичайної події проводять розслідування.

Багатоповерхівку на замовлення холдингової компанії «Київміськбуд» зводить будівельна фірма «АКМЕ-Плюс».

Як повідомив віце-президент, головний інженер ХК «Київміськбуд» Віктор Величко, лихо на житловому масиві «Позняки-6-А» в будинку №20 сталось через порушення технології монтажу будівельних конструкцій. Бригадир монтажників сходові марші чомусь застропив одним тросом, а не двома, як належить, унаслідок чого стався обрив і конструкція рухнула.

Що стосується фірми «АКМЕ-Плюс», зауважив Віктор Олександрович, то це досвідчена і ліцензована організація з будівництва житла. Таких будинків вона звела вже кілька, і претензій і до неї, і до зведеного нею житла немає.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Олександр Дорошенко (1959 р.)

Церква (2003 р.)
Полотно, олія.

ОСАННУ СПІВАТИМЕМО ПІЗНІШЕ

Киянин Володимир Євдоченко (на фото) — один з небагатьох безпосередніх свідків Чорнобильської аварії, хто залишився живий. Тієї страшної ночі він, оператор реакторного цеху, був на зміні у третьому блоці. Почув вибух, відчув, як здригнулися бетонні споруди, побачив, як зашкалюють прилади і як світиться інертний газ під впливом гамма-випромінювання. Дозу радіації, отриману Володимиром, встановлювали на око — більш як 150 рентгенів. Наскільки більше — невідомо. Але Євдоченку пошастило: він вижив, хоча і став інвалідом. У переддень річниці трагедії він побував на Київському міському меморіальному комплексі жертвам Чорнобиля, де відбувся мітинг, організований Спілкою інвалідів Чорнобиля Святошинського району столиці.

Церемонія вирізнялася не так урочистістю, як сумом. І говорили ті, хто зібрався, не лише про героїзм ліквідаторів та їх небувалий подвиг (ці промови ми ще почуємо днями), а й про свої проблеми та біди. Про 177 товаришів, які вже пішли, про похорон 178-го, котрий помер напередодні, про те, що «нинішні компенсації інакше як глузуванням і не назвеш». Один зі слюзами розповів про повістку до суду за несплату комунальних платежів, другий — про «пільги», що викликають лише гіркий сміх... «Нам потрібна одна пільга, — казали на мітингу, — дайте дожити спокійно і по-людськи»...

Автор малюнка (угорі ліворуч) — Миколка Скопич — тієї аварії не пам'ятає. Його тоді ще на світі не було. Але він, як і інші школярі Славутича, уявляє масштаби катастрофи набагато чіткіше не лише за ровесників, а й за більшість співвітчизників. Принаймні їм не треба пояснювати, що практично буденний героїзм ліквідаторів заслуговує більшого, ніж періодичні гучні вихваляння.

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

«Нас єднає Чорнобиль»

Це назва новоствореної музейної кімнати, яку відкрив у переддень 18-ї річниці чорнобильського лиха міський голова Черкас Анастолій Волошин.

Експозиція представляє фотографії живих і мертвих учасників ліквідації ядерної катастрофи, карти забруднення радіацією населених пунктів Черкащини і України, речі, якими користувалися борці з невидимою смертю. У центрі виставлених експонатів — поліські рушники, які привезла з собою з батьківщини переселенка, колишня вчителька історії з Поліського Марія Онишук. Вона й стала разом з ліквідатором, підполковником медичної служби Володимиром Семенцем, головним натхненником і організатором громадської музейної експозиції, повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.

Коротка пам'ять трагедії

Музей «Чорнобильські дзвони» відкрився у приміщенні харківської школи № 68. У місті проживає 12 506 осіб, які потерпіли від аварії на ЧАЕС. 8536 з них — учасники ліквідації аварії, 3223 — інваліди. Статус потерпілих мають

2717 юних харків'ян. У багатьох — по кілька хронічних захворювань. Фінансування державних чорнобильських програм постійно зменшується, повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — ЖИТОМИРЩИНА

Як позначилася аварія на ЧАЕС на вашому житті?

Володимир КОНЮХ

(Народицький район):

— Наша Межиліська — у зоні безумовного відселення. Але багато людей залишилося в селі. Спеціалісти переселилися в чисту зону, і головою КСП обрали мене, водія. Завдяки працьовитим людям сільгосппідприємство стало одним із кращих у районі.

Зоя ПОЛУДА:

— Мого чоловіка, пожежника, вбила радіація. Широко дячна благодійному фонду «Пожежні Чорнобиля» та його керівникові Борису Чумаку, які постійно допомагають.

Андрій, 18 років:

— Цієї весни мене мали призвати в армію. Але медкомісія визнала непридатним до служби. Народився я перед самою аварією. Маю тепер «букет» хвороб.

Ганна ФІЛОНЕНКО

(Брусилівський район):

— Понад десять років тому залишила батьківську хату і переїхала із забрудненої зони. За втрачене нерухоме майно частку виплатили, а решту обіцяли відшкодувати згодом. Чекаю досі.

Володимир КИРИЧАНСЬКИЙ, секретар обласної журналістської організації:

— Журналісти області створили благодійний фонд для допомоги потерпілим від аварії, очолювати який випало мені. Налагодилася тісна співпраця з різними міжнародними організаціями. Житомирщина одержала медичного обладнання, ліків, чистого харчування на багато мільйонів доларів.

Записав Олексій КАВУН.

ВРОЖАЙ-2004

Капуста обліпила мегаполіси густо Аграрії вдарилися в овочі через високу їх прибутковність

Згідно з оцінками аналітичного центру «Укراгроконсалт», овочі в плані реалізації перспективніші, ніж навіть вирощування пшениці, інших зернових, соняшнику, ріпаку, сої і цукрових буряків. Тому, за прогнозами, плантації під основними овочевими культурами: капустою, помідорами, огірками, столовим буряком, цибулею, морквою, кабачками, перцем і баклажанами, — в нинішньому сезоні розширяться. Аграрії, котрі їх вирощують, одержують від 5 до 75 тисяч гривень чистого прибутку з гектара, у той час як зернові дають щонайбільше 500—700 гривень чистого прибутку з га, а олійні — в межах 1500 гривень.

Цікаво зазначити: вирощування овочів пересувається ближче до великих міст із потужними переробними підприємствами, що свідчить про динамічний розвиток плодоовочевих ринку, котрий порівняно швидко реагує на споживача.

ВІДГУЛ

Давай, народе, на городи!

Країно, гуляймо! Цілих сім вихідних припадає на першу декаду травня з нагоди Дня міжнародної солідарності трудящих і Дня Перемоги. І хоча перше свято згідно з календарем відзначатимемо у суботу й неділю, а друге — в неділю, згідно із КЗпП, якщо святковий чи неробочий день збігається з вихідним, то вихідний переноситься на наступний після святкового або неробочого день. Тому неробочими офіційно будуть дні з 1 по 4 і з 8 по 10 травня. Ці норми КЗпП мають пряму дію і жодних додаткових рішень уряду не потребують.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Заручниками мукачівських подій стали судді

Вечірнє засідання 22 квітня

Уже на початку вечірнього засідання «Наша Україна» та БЮТ заблокували трибуну з вимогою повернутися до розгляду прийнятої постанови «Про інформацію щодо подій, які мали місце на виборах міського голови міста Мукачевого Закарпатської області». На їхнє переконання, документ було проголосовано за основу, тому і наполягали на внесенні своїх поправок, зокрема на звільненні глави АП Віктора Медведчука. А Тарас Чорновіл вбачав єдиний вихід із патової ситуації — у переголосуванні постанов.

Проте Олександр Колонія-рі, соціалісти, комуністи та голова Комітету ВР з питань правової політики Василь Онопенко благали колег спочатку вирішити питання про призначення та звільнення суддів, які очікували протягом дня в сесійній залі. Голова профільного комітету так і не скористався порадою Нестора Шуфрича доповідати законопроект з місця через недоступність трибуни. Після чого Перший заступник Голови ВР Адам Мартинюк був змушений оголосити півгодинну перерву для консультацій керівників фракцій та груп.

Та після годинної наради, коли в сесійній залі першим з'явився Віктор Ющенко, його колеги рушили до трибуни, стало зрозуміло: «Наша Україна» не піде на жоден компроміс, поки не поставить крапку в історії з Мукачевим.

А Адам Мартинюк повідомив, що на погоджувальній нараді довго дебатували навколо терміну звітів представників силових структур щодо подій на Закарпатті. «Наша Україна» та БЮТ вимагали заслухати інформацію СБУ, Генпрокуратури та МВС наступного дня. Більшість про-

позицій зводилася до звітів 11 травня. Крім того, Геннадій Васильєв, за словами головуючого, публічно заявив, що вважає справою честі довести справи стосовно подій у Мукачевому до кінця і проінформувати громадськість. А нині Перший заступник Голови ВР переконував у неможливості швидкого вивчення скандальних подій, там працює слідчий в особливо важливих справах, який вже порушив кримінальні справи. Утім, «НУ» та БЮТ були невблаганні, й головуючий закритв вечірнє засідання.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Повернути борги освітянам і селу

Ранкове засідання 23 квітня

Відкривши сесію, Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк оголосив запити народних депутатів до керівників виконавчої влади та правоохоронних органів — зібралось більш як 130 документів.

Головуючий проінформував про вихід народного депутата Ярослава Сухого із фракції СДПУ(о) і його входження до фракції «Трудова Україна». Парламентарій Анатолій Гіршфельд поповнив лави новоутвореної депутатської групи «Центр».

Народні депутати використали час для заяв і пропозицій. Зокрема, лідер соціаліс-

тів Олександр Мороз звернув увагу на те, що уряд нічого не робить, щоб повернути освітянам заборгованість із зарплати, яка становить майже 5 мільярдів гривень.

Лідер фракції Аграрної партії Михайло Гладій висловив стурбованість станом фінансування сільського господарства. Народні депутати Степан Хмара, Олександр Турчинов та Володимир Стретович категорично засудили події, що сталися під час виборів міського голови Мукачевого і вимагали продовжити розгляд цього питання.

Парламентарій Борис Олійник (КПУ) закликав не-

гайно прийняти рішення про виведення українських миротворців з Іраку. А його однопартієць Володимир Козаков у своїй заяві засудив спроби фальсифікувати історію, зокрема, принизити «роль Комуністичної партії у перемозі радянського народу над фашизмом».

Після цього фракції «Наша Україна» і БЮТ попросили півгодинну перерву та зажадали скликати погоджувальну раду.

Після перерви Адам Мартинюк поінформовав, що на засіданні погоджувальної ради нічого нового не було. Через те постанова про події в Мукачевому, прийнята у чет-

У КОМІТЕТАХ ВР

Вища освіта має стати конкурентоспроможною

Комітет ВР з питань науки і освіти 13 травня ц. р. проводить парламентські слухання з порядком денним «Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні». Мета слухань — окреслити проблеми забезпечення виконання Конституції України та законодавства щодо подальшого розвитку вищої освіти і формування її пріоритетних напрямів. Для того щоб надати громадянам якісну, конкурентоспроможну освіту, створити сучасні механізми реалізації законодавства України про вищу освіту і виробити форми контролю з боку Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, виконавчої влади, громадських організацій за забезпеченням виконання законодавства про освіту.

Парламентський комітет, готуючись до слухань, провів масштабну роботу. Зокрема, підготував проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» та проект закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про вищу освіту» (щодо магістрів мистецтв). Ці законопроекти вже розглянуто Верховною Радою у першому читанні. На їхній основі розробляється єдиний документ з урахуванням пропозицій щодо удосконалення законодавства в галузі освіти і забезпечення її функціонування та інтеграції в міжнародний освітній простір.

Про це йшлося на прес-конференції голови Комітету з питань науки і освіти Станіслава Ніколаєнка.

— За підсумками парламентських слухань комітет пропонує депутатам прийняти закон про внесення змін до кількох законодавчих актів, — зазначив Станіслав Миколайович. — Зокрема, до Бюджетного і Земельного кодексів, законів про освіту, електроенергетику, оподаткування прибутку підприємств тощо. Проект цього закону вже підготовлено.

Готовий і проект рекомендацій учасників парламентських слухань, в яких визначені заходи Верховної Ради, Кабміну, низки міністерств і відомств, органів місцевого самоврядування, науковців щодо вдосконалення системи вищої освіти. Хоча ми ще готові розглянути конструктивні пропо-

зиції усіх зацікавлених співвітчизників.

На запитання «Голосу Україн», як ви ставитесь до закриття вузів, Станіслав Миколайович сказав:

— Ми за збереження всього, що успішно функціонує. Але мусимо рахуватися з реаліями життя. Демографічні процеси загострюються: торік у перший клас пішли 370 тисяч дітей, у вузи вступили 360 тисяч. Отже, можливі об'єднання вузів, консервація деяких з них. Тому, вважаю, потрібно, не гаючи часу, проєктувати, проліцензувати усі вищі навчальні заклади. І почати з філіалів, яких створено безліч. Президент правий: навчальними закладами має опікуватися Міністерство освіти і науки. А у нас сьогодні вузами керують 20 відомств.

А тим часом, як повідомляє наш власний кореспондент Дарина Назарчук, в Івано-Франківську із філіалу Національної академії внутрішніх справ (два факультети, 500 курсантів) створено Прикарпатський інститут МВС України.

Без коментарів.

Іван ІЛЛЯШ.

Не нашкодити європейській інтеграції — такий план реалізації угоди про Єдиний економічний простір

(Початок на 1-й стор.).

Обидві сторони казали: діалог корисний тим, що руйнує багато міфів, якими обросла ідея ЄЄП. Не піддаючи сумнівам важливість стратегічного партнерства, українці та росіяни висловлювали не зовсім однакові погляди на ЄЄП. У своїх коментарях російські парламентарії називали певні застереження українських парламентаріїв «безпідставними претензіями». Голова Держдуми Росії Борис Грызлов, називаючи рішення Верховної Ради України про ратифікацію договору про створення ЄЄП історичним, у інтерв'ю журналістам заявив, що «є певна роз'єднаність наших держав у процесі інтеграції». Хоча він переконаний: запитання щодо створення ЄЄП постають лише в тих політичних сил, які не хочуть «єднання» наших народів. Натомість українські депутати зазначали, що стратегічне партнерство, будь-які нові інтеграційні кроки мають бути взаємовигідні для кожної сторони, а не для певних політичних інтересів однієї. За словами українських парламентаріїв, вони так і не отримали чіткої відповіді, чому Держдума Росії не кваліфікує ратифікацію ще одного договору — про створення зони вільної торгівлі у рамках ЄЄП?

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин наголосив: формування ЄЄП не повинно перешкоджати курсу України на європейську інтеграцію та її вступ до Світо-

вої організації торгівлі. «Ми зійшлися на тому, що ратифіковані угоди, передусім про ЄЄП, жодним чином не суперечать принципам і правилам, за якими розвиваються і Євросоюз, і СОТ, — сказав він. — Ми вибудуємо нашу політику на цих загальноприйнятих принципах, але виходимо з того, що в усіх учасників ЄЄП є свої національні та політичні інтереси, якими ми мусимо керуватися передусім. Те, що вигідно нашим країнам, має бути вигідне і Європі».

Після завершення зустрічі-діалогу журналісти, зокрема, поцікавилися у Володимира Литвина, чи не виникає в нього побоювань у зв'язку з намірами «Нашої України» оскаржити рішення Верховної Ради про ратифікацію угоди щодо ЄЄП у Конституційному Суді. На думку В. Литвина, сьогодні всі політичні сили в Україні так утягнуті у передвиборну кампанію, що дуже скоро забудуть про ратифіковану угоду. А над реалізацією документів працюватимуть практики.

Учасники міжпарламентської зустрічі домовилися продовжувати консультації на рівні парламентів України і Росії, спрямовані на гармонізацію вітчизняних законодавств у економічній і соціальній сферах, визначати перелік питань, які потребують законодавчого врегулювання для поглиблення співробітництва у гуманітарній сфері тощо.

Юліана ШЕВЧУК.

Алушта.

США не вірять офіційним результатам

Учора Посольство Сполучених Штатів в Україні розповсюдило заяву, в якій йдеться: «США глибоко стурбовані тим, як проведено вибори в Мукачевому. За всіма ознаками, відбувалася явна підтасовка результатів голосування. Надійшли повідомлення, що цілком заслуговують на довіру (зокрема, від Офісу ОБСЄ з демократичних інституцій та прав людини), про численні серйозні порушення у процесі голосування та підрахунку голосів, а також про низку випадків застосування сили та залякування виборців і спостерігачів. Ми не віримо, що результати, повідомлені територіальною виборчою комісією, адекватно відбивають волю мукачівських виборців. Ми бачили дуже тривожну тенденцію порушень і підтасовок під час недавніх місцевих і парламентських виборів в Україні. Ми сподіваємося, що такі проблеми не будуть притаманні цьогорічним

президентським виборам. Ми вітаємо повідомлення про наказ Президента Л. Кучми провести повне розслідування обставин виборів у Мукачевому й закликаємо владу вжити необхідних заходів для того, щоб воля виборців не була відкинута шляхом масових порушень на виборах. Якщо з цим питанням цілком не розібратися, то це лише осмілить тих в Україні, хто хоче не допустити проведення вільних і чесних виборів».

66 претендентів на один мандат

Для участі у проміжних виборах народного депутата України в 136-му окрузі Одеси 66 претендентів подали заяви. Вибори призначено на 30 травня у зв'язку із складенням повноважень обраним по цьому округу Сергієм Ківаловим, який став головою Центрвиборчого.

До 29 квітня претенденти ще подаватимуть необхідні документи, і тільки після цього окружна виборча комісія протягом п'яти днів прийме вердикт щодо реєстрації. Серед бажаних зайняти крісло народного депутата — кілька депутатів міськради, близько 20 бізнесменів, пенсіонери, члени партій і об'єднань «Яблуко», КПУ, НДП, «Нова політика» та інших. Є претенденти зі столиці й навіть із неблизьких регіонів.

Георгій ВОРОТНОК.

Одеса.

У НОМЕР

За борги — без води

Минулого четверга, прийшовши з роботи, більшість тернопільців побачили з кранів навіть не капас. Погрози ВАТ «Тернопільобленерго» від'єднати об'єкти комунального підприємства «Тернопільводоканал» від енергопостачання, що лунали останнім часом, стали реальністю. Як карати, то відчутно, вирішили, мабуть, енергетики і знеструмили насосні, котрі подають воду з Верхньовідавського водозабору, який живить дві третини населення міста, переважно «спальні» мікрорайони.

Борги енергетикам перевищують шість мільйонів гривень, вони постійно зростають. Половина з них — пеня і штрафи за заборгованість. Директор КП «Тернопільводоканал» Володимир Кузьма стверджує, що оплата населення за послуги водопостачання транзитом іде енергетикам, на розвиток підприємства майже нічого не залишається. Тим часом мережі зношені, насосні станції також потребують ремонту. Керівник наполягає на підвищенні тарифів на водопостачання майже на 80 відсотків. У цьому його підтримує міська влада. Депутати міської ради, зібравшись того дня на сесію, так нічого й не вирішили щодо відновлення водопостачання. Отже, тернопільці мають перспективу і у вихідні сидіти без води.

Багато хто з городян вважає: ситуацію дійові особи розіграли, щоб мати підставу вже вкотре підвищити тарифи. Такі спроби керівництва «Тернопільводоканалу» робило давно, але тернопільці активно протестували. Тепер їх поставили перед фактом...

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Дорогоцінна Ванда

Важка атлетика. Чемпіонат Європи. Київ. Палац спорту. 20—25 квітня. Третій день турніру став досить урожайним для господарів. Українка Ванда Масловська (вагова категорія 69 кг) здобула три нагороди: велику бронзову в сумі (242,5 кг), малу — у поштовку (132,5) і срібну — в ривку (110). Чемпіонкою тут стала Сібел Шімсек (Туреччина) — 247,5 (112,5+135), а срібним призером — Тетяна Матвеева (Росія) — 245 (107,5+137,5).

Переможці і призери в інших вагових категоріях. Жінки. 75 кг. 1. Світлана Подобедова (Росія) — 250 кг (112,5+137,5). 2. Суле Шахбаз (Туреччина) — 247,5 (115+132,5). 3. Крістіна Іоанніді (Греція) — 240 (105+135). Чоловіки. 69 кг. 1. Екрем Селіл (Туреччина) — 337,5 (147,5+190). 2. Ніколай Пешалов (Хорватія) — 330 (147,5+182,5). 3. Сергій Лавренюв (Білорусь) — 325 (150+175).

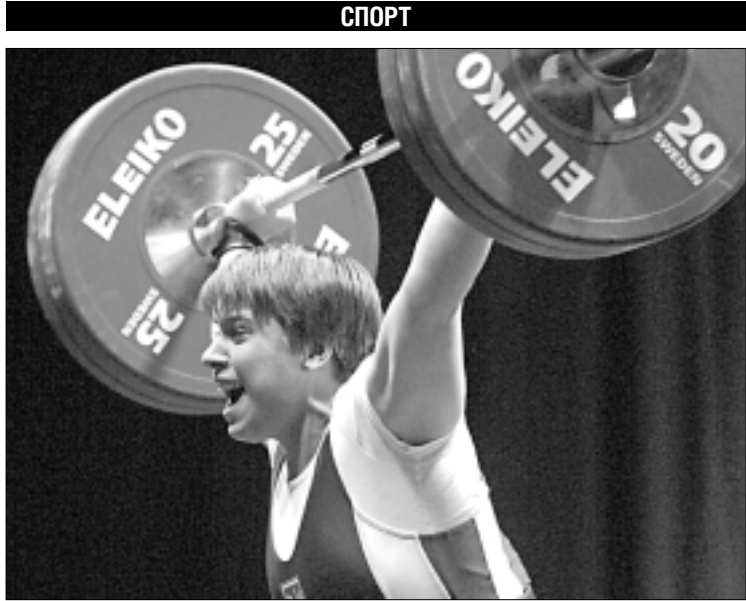

Фото Сергія СУПІНСЬКОГО (АФП)

Чергова репетиція збірної

Футбол. Наступної середи (28 квітня) у Києві, на стадіоні «Динамо» імені Валерія Лобановського, відбудеться товариський матч збірних України та Словаччини.

Наставник нашої команди Олег Блохін готуватися до цієї зустрічі викликав: воротарів — Олександра Шовковського і Віталія Реву (обидва — «Динамо», Київ); оборонців — Богдана Шершуна (ІСКА, Росія), В'ячеслава Чечера («Металург», Донецьк), Андрія Русола, Во-

лодимира Єзерського, Олександра Радченка (всі — «Дніпро», Дніпропетровськ); півоборонців — Олега Гусева («Динамо», Київ), Анатолія Тимошука («Шахтар», Донецьк), Максима Калиниченка («Спартак», Росія), Руслана Ротана, Олександра Рикуну, Сергія Назаренка, Олега Шелаєва (всі — «Дніпро», Дніпропетровськ), Олександра Горшкова, Олександра Співака (обидва — «Зеніт», Росія); нападників — Сергія Реброва («Фенербахче», Туреччина), Андрія Шевченка («Мілан», Італія), Олександра Косиріна, Костянтина Балабанова (обидва — «Чорноморець», Одеса), Олега Венглинського («Дніпро», Дніпропетровськ).

***

Кубок УЄФА. 1/2 фіналу. Перші матчі. 22 квітня. «Ньюкасл» (Англія) — «Марсель» (Франція). 0:0. «Вільярреал» (Іспанія) — «Валенсія» (Іспанія). 0:0.

На знімку: бронзова призерка чемпіонату Європи, харків'янка Ванда Масловська. В. Б.

«Ангели» в усиновленні

Майже 40 тисяч сиріт, а також дітей, позбавлених батьківського піклування, виховуються сьогодні в дитячих будинках та школах-інтернатах по всій Україні

Ця цифра, безперечно, була б значно більша, якби не громадяни — наші й іноземні, котрі виявляють бажання виховувати чужих дітей як своїх. Важко сказати, чи всі з восьми тисяч усиновлених іноземцями маленьких громадян України знайшли справжніх батьків за кордоном і відчувають їхню тепло і турботу, адже перевірити це надто складно. А ось за п'ятьох усиновлених українських дітей з фізичними вада-

ми, з якими зустрілися нещодавно у Вашингтоні представники секретаріату Уповноваженого з прав людини та Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства, можна бути спокійними. Діти не тільки мають батьків, а й завдяки їхнім зусиллям дехто з колишніх сиріт після операції позбувся своїх фізичних вад.

Представників правозахисних інституцій України запро-

сив для ознайомлення із законодавством США з адопції (усиновлення) американський Інститут конгресіональної коаліції з усиновлення. До Вашингтона з'їхалися всиновителі з дітьми різних національностей на вечір-зустріч «Ангели в усиновленні». Серед них — п'ятеро українських громадян віком до п'яти років. Вечір проводився на державному рівні. Одним із нагороджених усиновителів став відомий американський професійний боксер, чемпіон світу Мухамед Алі, який прийняв у свою сім'ю шістьох сиріт з Перу.

Як відзначають представники нашої делегації, враження від зустрічі з усиновителями українських сиріт і самими дітьми, у них склалося добре. Про те, як живеться іншим усиновленим іноземцями дітям, судити важко, бо в наші консульства подають звіти усиновителі, що, на переконання Уповноваженого з прав людини, є неправильним: умови проживання усиновлених дітей мають перевірятися лише державними службами, тоді консульства матимуть об'єктивні дані.

Люба ГАЙДАК.

ФОТОФАКТ

Фото Вадима ЛІСНОГО (Україном).

У Луганську разом з Георгієм і Оленою Парнейшвілі в квартирі живуть десятки співочих птахок. Це — своєрідна відрода. Адже вже чверть століття як прикуто до ліжка главу родини — в минулому капітана міліції. Під час виконання службових обов'язків Георгій дістав травму спинного мозку.

До Дня Перемоги

На Новокраматорському машинобудівному заводі за традицією напередодні Дня Перемоги вручать матеріальну допомогу ветеранам війни. Цього року кожен учасник бойових дій та інвалід Великої Вітчизняної війни, який пішов на пенсію з заводу, отримає по 200 гривень, учасники війни — 100 гривень. У всіх трудових колективах готуються з 5 по 7 травня приймати колишніх колег, відвідати їх удома чи в лікарні.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Мистецтво затарюватися

ІНВЕСТИЦІЇ

«Укрнапирпом» швидко роздержавлюється. За Київським картонно-паперовим комбінатом, «Львівкартонпластом», Ізмаїльським та Жидачівським целюлозо-паперовими комбінатами дійшла черга до ВАТ «Рубежанський картонно-тарний комбінат» (РКТК), який має на меті викупити у держави 20 відсотків акцій.

Виробництво упаковки і тари з картону — дуже перспективний бізнес, який і без того розвивається доволі динамічно. А РКТК — чи не найбільший виробник картонної тари в країні. Європейський банк реконструкції і розвитку, до речі, розглядає можливість надати йому кредит у 15

мільйонів доларів, бо технічне переозброєння комбінату того варте. Одне слово, підприємство неабияк приваблює потенційних інвесторів. Але, схоже, найбільші шанси придбати 20 відсотків державних акцій комбінату має ЗАТ «РубіПак», якому на сьогодні належить майже третина статутного фонду. Нагадаємо, що ЗАТ «РубіПак» є правонаступником Товариства покупців, створеного свого часу для його придбання. Фонд держмайна України тоді одноставно визнав кращими пропозиції з розвитку підприємства у бізнес-плані цього Товариства. Та й зрозуміло, оскільки конкуренти на приватизаційному конкурсі не обіцяли, як Товариство, 17,2 мільйона доларів разом з поліпшенням екологічного стану на РКТК.

Утім, невдовзі з'ясувалося, що всі інвестиційні обіцянки виконуватиме не Товариство покупців, а ЗАТ «РубіПак», яке очолив голова правління Рубежанського комбінату Геннадій Мінін. Чи правомірно передавали права власності на акції та інвестиційні зобов'язання з однієї руки в іншу — хтосна — громадськість не поінформували. Але новий старий господар узявся за виконання інвестиційних зобов'язань дуже активно. А от заліковували інвестиційні зобов'язання на свій манер. До речі, печатки двох структур мають вигляд братів-близнюків. А угода про спільне інвестування — як перелік секретів Полішинеля, бо «виготовлення паперу для гофрування на картоноробній машині» подають як «ноу-хау». Напевно, це дуже потішило б ан-

глійців, довідайся вони про це. Тим часом «ноу-хау» оцінили в 12,104 мільйона доларів (70 відсотків від загального обсягу інвестзобов'язань ЗАТ у підприємство). РКТК, не маючи грошей, розрахувалося з «РубіПаком» векселями. Після їх анулювання і списання всіх боргів за кредитами, з'ясувалося, що ЗАТ «РубіПак» усі свої інвестиційні зобов'язання виконало.

Щоправда, в акті з цього приводу є низка неузгодженостей. Скажімо, замість трьох мільйонів доларів капіталовкладень у проведення модернізації пресової частини картоноробної машини інвестовано лише третину. А в закупівлю устаткування і випуск тари складної конфігурації замість трьох мільйонів вкладено лише половину. Але це й інше не завадило ФДМУ на підставі цього звіту визнати факт виконання інвестиційних зобов'язань з боку ЗАТ «РубіПак».

Сергій МИКОЛАЄВ.

ФОТОФАКТ

У чернігівському Експоцентрі відкрито виставку «Сучасний дім», на якій представлено велике розмаїття будівельних, оздоблювальних, тепло- та звукоізоляційних матеріалів, освітлювальних приладів, спеціальних інструментів для будівництва і ремонту приміщень.

На знімку: генеральний директор «Скло +» Микола Бабич (у центрі) знайомить з можливостями своєї фірми.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

РЕКОНСТРУКЦІЯ

Модернізують «Артек»

У Міжнародному дитячому центрі прискореними темпами завершують першу чергу кардинальної реконструкції. Освоєно 90 відсотків кошторисної вартості прийнятого Верховною Радою Криму інвестиційного проекту, яка становить 98,3 млн. грн. Уже модернізовано п'ять спальних корпусів, стадіон на 7200 місць, конференц-залу в таборі «Морський». На повний хід триває реконструкція і оздоблення всіх інших численних спальних корпусів і ідалень, докорінно оновлюється матеріально-технічна база. Днями введуть у дію комплекс «Бурштиновий», де закінчують будівництво нової школи. Не забариться і задача опоряджених за останнім словом європейського дизайну таборів «Гірський» та «Морський». Вже з цього курортного сезону «Артек» почне працювати цілодобово і відповідатиме всім вимогам престижної сучасної бази для оздоровлення, навчання і повноцінного відпочинку дітей та підлітків України, ближнього і дальнього зарубіжжя.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

АНОМАЛІЇ

Антологія одного контракту

Як укласти договір із... сатаною

Мал. Михайла САЧКА.

У багатьох закордонних і вітчизняних ЗМІ з'явилася інформація про те, що в старій скрині, знайдений у руїнах згорілого будинку на околиці Берліна, нібито виявлено договір, який Адольф Гітлер уклав із... сатаною. Повідомлялося, що контракт датований 30 квітня 1932 року і підписаний кров'ю обома сторонами. Згідно з інформацією диявол на 13 років надав Гітлерові практично необмежену владу з умовою, що той використовуватиме її на зло. В обмін фюрер обіцяв віддати свою душу... Рівно через тринадцять років — 30 квітня 1945 року — художник, що не відбувся, і повелитель світу, ненависний усьому людству, наклав на себе руки.

Чотири незалежні експерти вивчили документ і зійшлися на думці, що підпис Гітлера справжній, характерний для документів, підписаних ним у 30—40-ві роки XX століття. А доктор Грета Лайбер, яка вивчає різного роду угоди з нечистою силою, засвідчила «диявольський» підпис, котрий збігається з тим, що стоїть на інших схожих угодах із владикою пекла.

Повідомлення вже заперечують численні опоненти, які закликають не спрощувати ситуацію і пам'ятати про історичні передумови і наслідки приходу фашистів до влади. Ця спроба пов'язати резонансну подію окремої особистості зі схожою угодою історії аж ніяк не перша. Досить нагадати, що прототипом доктора Фауста була цілком конкретна людина. Щоправда, вона стала знаменитою саме завдяки генію Гете.

Але і серед реальних історичних персонажів багато хто прославився як продавець душі, дуже часто через свою незвичайність. Уже кілька століть живе театральне повір'я, що трагедія Шекспіра «Макбет» приносить нещастя усім, хто береться її ставити і грає в ній. Понині актори і режисери, які, перехрестившись, усе-таки починають репетирувати п'єсу, називають її не інакше, як «та сама п'єса». Боронь Боже вимовити вголос її назву! Ще гірше, якщо особливо старанний актор репетирує слова п'єси не на сцені, а десь на вулиці чи в будинку.

Існує легенда, за якою прокляття «Макбета» походить від трьох відьом, які варили зілля під час дії із заклинаннями. Їхні пророцтва викликали в головного героя фатальні наміри. За тією самою легендою, Шекспір узяв діалоги відьом із реального життя, чим і прирік п'єсу на вічні нещастя. Деякі містики кажуть, що великий драматург продав свою душу дияволу: суть договору полягала в тім, що він прославить його слуг у кількох своїх творах, а за це сатана обіцяв поетові натхнення і славу.

Недобрий поголос приписував угоду з нечистим навіть Папі Римському Сильвестрові II. Він вражав сучасників математичними і філософськими знаннями, якими нібито був зобов'язаний дияволу. Деякі літописи стверджують, що Сильвестр дістав «мерзенну книгу», котра містила кабалістичні формули, за допомогою яких він змусував Люцифера коритися. І що диявол обіцяв Папі врятувати його від смерті. Але якось, коли святий отець правив богослужіння у базиліці Святого Хреста, яка називалася також Ієрусалимським храмом, диявол несподівано виник перед ним і вдарив золотим розп'яттям з такою силою, що

нещасний помер за кілька хвилин.

Про не менш неймовірні історії довідуємося і з морських легенд. 11 липня 1881 р. у судновому журналі англійського фрегата «Бакканте», що обігнав мис Доброї Надії, з'явився запис: «Під час нічної вахти наш траверз перетнув «Летючий голландець». Наступного ранку вахтовий матрос, який перший помітив корабель-привид, зірвався зі шогли і розбився на смерть. Пізніше раптово зазедував і помер командир ескадри.

За останні 400 років «Летючий голландець» бачили багато разів. Пофарбований у чорний колір і яскраво освітлений корабель завжди йде з гордо піднятими вітрилами, навіть у найбільшу негоду. Часом відтіля лунає голос, але досвідчені люди не відповідають на запитання таємничої примари, тому що знають: після цього обов'язково буде нещастя. Деякі моряки переконані, що досить просто подивитися на корабель, щоб знати свою смерть під час аварії судна.

Людину, яка дала ім'я кораблю, часто ототожнюють з капітаном голландського торгового вітрильника XVII століття Бернардом Фокке. Він, як кажуть, уклав угоду з дияволом, щоб дістатися до Індії за 90 днів. За що і був засуджений до вічних мандр у південних морях.

Оборудки з нечистим приписують і одному з творців собору Святого Стефана у Відні. Храм було закладено ще на початку XII століття. А в середині XV майстер Ганс Пукспаум почав зводити Північну вежу. Її добудовували вже після смерті архітектора, і вона залишилася незавершеною. За переказами від того, щоб швидше закінчити будівлю, Пукспаум уклав союз із дияволом, але не зумів виконати висунути ним умову, і в результаті вежа обвалилася. У 1850-ті роки її збиралися відновити, але жителі Відня рішуче заперечували проти цього.

Багато хто, зрозуміло, поставиться до наведених історій з цілком зрозумілим скепсисом. За деякими переконаннями, зло і добро є всередині кожної людини. Оборудка не має миттєвого характеру, і тим паче її не записують на папері. Головне — обрати правильний шлях у нескінченній низці пропонованих компромісів.

Артем ДМИТРЕНКО.

Пора шлюбів. І розлучень. З розрахунку

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Безперечно, на останніх подіях тижня відбулося наближення президентських перегонів. Саме тому в епіцентрі парламентського життя були вибори міського голови Мукачєвого на Закарпатті.

Ми вже повідомляли про підсумки волевиявлення тамтешніх мешканців і про те, що опозиція, зокрема фракція «Наша Україна», ставить їх під сумнів. У середу про результати своєї роботи в Мукачєвому доповідала комісія Верховної Ради, яку очолював заступник голови парламенту Олександр Зінченко. Політичне протистояння, яке розпочалося на Закарпатті, тривало і в сесійній залі. Отож лише у четвер, у другій половині дня, було прийнято постанову за підсумками обговорення результатів виборів мукачєвського голови. Шоправда, її зміст був істотно відмінний від пропозицій опо-

зиційних народних обранців.

Немає сумнівів: не менш напружено проходять і президентські перегони, до яких готуються і провідні фракції, і опозиційні. Минулого тижня, зокрема, парламентсько-урядова коаліція назвала своїм кандидатом на посаду глави держави Прем'єр-міністра України Віктора Януковича. Однак у вівторок лідер Народно-демократичної партії народний депутат Валерій Пустовойтенко зробив заяву про те, що ця політична сила ще в листопаді минулого року прийняла рішення висунути свого кандидата на президентські вибори. А його однопартієць голо-

ва Харківської облдержадміністрації Євген Кушнарєв у відповідь сказав, що лідер НДП поставив народних демократів на межу розколу.

Власне пора політичних «розлучень» уже розпочалася. Так, фракція Партія промисловців і підприємців — «Трудова Україна» припинила своє існування. Відтепер у парламенті є лише фракція «Трудовиків». Шоправда, й вона зазнала численних втрат — її покинув народний депутат Сергій Бичков. А народний депутат Віктор Пінчук, хоча й залишився у фракції, подав заяву про вихід із партії «Трудова Україна».

Натомість лідер Партії промисловців і підприємців Анастолій Кінах учора сказав, що припускає, що ПППУ самостійно братиме участь у президентських виборах. Хоча нещодавно промисловці й підприємці палко вітали появу

«єдиного кандидата» від провідних фракцій парламенту.

Водночас у Верховній Раді створено нове об'єднання «Центр», яке, за словами Першого заступника Голови ВР Адама Мартинюка, «наибільш демократичне»: кожен із 16 народних обранців має право представляти інтереси депутатської групи. До неї увійшла більшість позафракційних народних обранців.

Шоправда, наближення травневих свят, робота парламентаріїв у виборчих округах дещо зменшать напруженість протистояння. Але остаточно зняти її не вдасться, оскільки майбутні претенденти на президентську булаву робитимуть усе для створення інформаційних приводів. А тому ймовірно різноманітні політичні «шлюби й розлучення». З розрахунку на майбутні дивіденди.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Володимира САМОХІЩЬКОГО (Україна).

Програму співробітництва у сферах культури, освіти, науки, молодіжних обмінів, туризму, спорту, ЗМІ між урядами України та Ісламської Республіки Іран на 2004—2006 роки підписали в Києві в рамках Днів культури ІРІ Міністр культури і мистецтв України Юрій Богущький (праворуч) і Міністр культури та ісламської орієнтації Ірану Ахмед Месджд Джамеї (ліворуч).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною і Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон

Верховна Рада України постановляє:

Договір між Україною і Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон, підписаний у м. Києві 28 січня 2003 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.
м. Київ,
20 квітня 2004 року.
№ 1681-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Російською Федерацією про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки

Верховна Рада України постановляє: Договір між Україною та Російською Федерацією про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки, підписаний 24 грудня 2003 року в м. Керчі, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 квітня 2004 року.
№ 1682-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про формування Єдиного економічного простору

Верховна Рада України постановляє: Угоду про формування Єдиного економічного простору, підписану 19 вересня 2003 року в м. Ялті, ратифікувати з таким застереженням: «Україна братиме участь у формуванні та функціонуванні Єдиного економічного простору в межах, що відповідають Конституції України».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 квітня 2004 року.
№ 1683-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Турецької Республіки про морське торговельне судноплавство та Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Турецької Республіки про внесення змін та доповнень до цієї Угоди

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Урядом України і Урядом Турецької Республіки про морське торговельне судноплавство, підписану в м. Анкарі 27 листопада 1996 року, та Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Турецької Республіки про внесення змін та доповнень до цієї Угоди, підписаний у м. Києві 19 червня 2003 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 квітня 2004 року.
№ 1684-IV.

Перспективи досить туманні

Як ратифікація угоди про ЄП вплине на європейську орієнтацію України

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Головною зовнішньополітичною подією на цьому тижні стала ратифікація ВР і Держдумою двох договорів про державний кордон, про співробітництво в Керченській протоці та Азовському морі й угоди про створення Єдиного економічного простору. Як ратифікація вплине на європейські перспективи України і на двосторонні відносини з Росією, ми запитали в експертів.

Володимир МАЛИНКОВИЧ, політолог, Київ: — Вважаю, що за дві з трьох угод голосувати було не варто. Стосовно Договору про державний кордон, то тут, на мій погляд, говорити немає про що. Тому його й було підтримано кваліфікованою більшістю. Шодо договору про азовську акваторію і Керченську протоку, то помилка в тому, що в ній немає ніяких чітких рішень. У випадку визначення кордону в Азовському морі немає навіть принципу, за яким це відбуватиметься. Відносини в Керченській протоці доведеться визначати додатковими угодами. У питанні про протоку в тій зоні, де вона проходить чітко нашою територією між українським островом Тузла і Кримом, не можна було поступатися. Ця проблема не повинна вирішуватися на рівні двох сторін. Ми фактично позбавили себе можливості подавати до міжнародних судових організацій у разі конфлікту в цьому регіоні. Раніше я ніколи не підтримував вступ України до НАТО, але тепер, гадаю, в інтересах країни був би якнайшвидший вступ до альянсу. Випадки, подібні до конфлікту навколо Тузли, загрожують нашій безпеці. А сил у нас недостатньо, щоб чинити опір. І, нарешті, найголовніше питання — про ЄП. На мій погляд, допущено помилку не тільки політичну, а й юридичну. Ця угода суперечить Конституції України, оскільки обмежує наш суверенітет. Відповідно до пункту 2 статті 4, «органи ЄП створюються на основі сполучення міждержавних елементів і принципу передачі частини повноважень сторін єдиному регулюючому органу з поступовим підвищенням значущості останнього». Передача частини повноважень сторін — це принципова передача частини нашого суверенітету регулюючому органу з поступовим підвищенням значення останнього. Щоб приймати такі рішення, необхідна конституційна більшість, а не 226 голосів. Крім того, цей регулюючий орган діє з урахуванням економічного потенціалу сторін.

Зрозуміло, що Україна ніколи не матиме 50 відсотків, необхідних для прийняття потрібного лише їй рішення. Воно, швидше за все, прийматиметься за бажанням Кремля. Нарешті, варто згадати про нашу орієнтацію на Європу. Остання поки що мовчить, але очевидно, що ЄС навряд чи буде зацікавлений приймати до свого складу державу, правила економічної гри в якій визначають інші країни. Але все-таки ця помилка — не трагедія. Тому що навряд чи угоду буде реалізовано. Вона приймається з приїллом на президентські вибори, щоб залучити на бік влади частину населення, налаштовану на зближення з Росією. До того ж у цей проект треба вкласти великі гроші. А Росія нині має масу проблем, пов'язаних, наприклад, з мілітаризацією країни. Не трагедія це ще й тому, що якщо така угода ратифікувалася простою більшістю, то й деносуватися вона може простою більшістю.

Федір ЛУКАНОВ, головний редактор журналу «Росія в глобальних питаннях», Москва:

— Незважаючи на ратифікацію, поки що немає підстав вважати, що ЄП буде працевдатим. Цілком очевидно, що пакетна і досить успішна ратифікація зумовлена політичною ситуацією. І насамперед в Україні, де починається фінальна пряма перед виборами. А стосовно Росії, то, гадаю, у такий спосіб Москва прагне укласти домовленості з нинішньою владою (тому що незрозуміло, що буде далі і хто прийде до влади) і, за можливості, надати посильну підтримку в майбутній виборчій кампанії. Теоретично ця угода має більше конкретик і перспектив, ніж усі попередні. Але на практиці вона розбіється об головну проблему: глобальну орієнтацію України на Європу. А поєднувати ЄП з євроінтеграцією, на мій погляд, неможливо. І ЄС дуже активно каже Україні, що вона має вибрати. Думаю, що якщо буде такий вибір, то, звичайно ж, Україна вибере, нехай і примарну, але інтеграцію в Європу, а не назад на Схід. Хоча за ідеєю російських ідеологів цього простору, наприклад, колишнього віцепрем'єра, а нині міністра палива, енергетики і промисловості РФ Віктора Христенка, одне не виключає іншого. В Росії хочуть створи-

Цитата дня

Заступник держсекретаря США Елізабет Джоунс: — США вважають, що ратифікація Верховною Радою України Угоди про формування ЄП певною мірою суперечить заявам України про курс на євроінтеграцію.

чить про радикальну зміну зовнішньополітичного курсу, оскільки раніше Україна відмовлялася, приміром, від участі в митному союзі СНД. Україна вперше підписала угоду, яка передбачає створення угруповання, в якому частина суверенних повноважень передається національним органам. Вже один цей факт виділяє цей документ з низки інших міжнародних домовленостей, тому й процедура обговорення мала б бути іншою. Вважаю, що ця угода має надзвичайно важливі, предусім політичні, наслідки для України. Причому багато з цих наслідків до кінця не усвідомлено українськими політиками та експертами. Гадаю, через цілу низку сутю об'єктивних економічних та організаційних обставин шанси створення Єдиного економічного простору четвірки країн дуже низькі, а відтак і перспективи отримання якихось економічних дивідендів примарні. Водночас така угода створить проблеми для України на європейському напрямку та посилить позиції Росії у відносинах з Україною, зокрема щодо вступу до СОТ.

Дмитро ПОЛІКАНОВ, директор з міжнародних зв'язків Всеросійського центру вивчення громадської думки, Москва:

— Ратифікація Україною угоди про створення ЄП, на перший погляд, здається перемогою Росії в її прагненні повернути Україну до орбіти свого впливу. Але через Україну трохи зривається сам процес формування ЄП: з казахстанської сторони цю проблему вирішено, з російської — теж, тому надалі, я гадаю, до цієї теми постійно повертатимуться. І це буде одна з ключових тем у передвиборній гонці.

Застереження щодо відповідності української Конституції, які було зроблено Україною під час ратифікації угоди про створення ЄП, дещо нівелюють значення цього документа. Загалом можна сказати, що майбутнє цього проекту досить суперечливе, тому що Київ націлений насамперед на євроінтеграцію. І якщо до влади в Україні прийде опозиція, цей зовнішньополітичний вектор набере ще більшого розвитку. Тому, швидше за все, реально ЄП почне формуватися після виборів в Україні, коли стане зрозуміло, хто буде на чолі цієї держави — Янукович, котрий все-таки більш проросійськи настроєний, чи опозиція, яка більше налаштована на співробітництво з Європою.

Руслан БЕДРИК, Інститут глобальних стратегій, Київ:

— Договори, що стосуються державного кордону і прикордонного режиму Керченської протоки, мають внести певну ясність у це спірне питання, хоча до вироблення конкретних правил гри ще далеко. Про будь-які наслідки ратифікації угоди щодо ЄП поки що рано говорити. Голосування у вівторок — це закінчення юридичного, формального етапу інтеграції. Тому можна казати про те, що Україна формально включилася до євразійської інтеграції. Швидше за все, на даному етапі проект буде на певний час законсервовано: до президентських виборів в Україні навряд чи робитимуться ще якісь конкретні кроки в цьому напрямі. Не менш важливо, що Україна залишила за собою досить серйозний правовий люфт — вона прийняла угоду в тому обсязі, в якому це не суперечить її Конституції. Подібне трактування договору в принципі надає простір для маневру і «вибіркового» використання пунктів угоди, що відповідають національним інтересам. Тут важливо, як Україна цей люфт зможе використовувати на практиці.

Підготували Наталя ФІЛІПЧУК, Ганна ЛУКАНСЬКА.

ПАМ'ЯТАЄМО

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України. Асоціація народних депутатів України, народні депутати України І (ХІ) скликання Верховної Ради України, народні депутати України ІІ (ХІІ) скликання Верховної Ради України, правління Київського міського благодійного фонду підтримки народних депутатів України та членів їхніх сімей імені В. Гетьмана та редакція газети «Вадим Гетьман» висловлюють глибоке співчуття Валентині Опанасівні Гетьман та рідним і близьким з приводу шостої річниці трагічної загибелі народного депутата України І(ХІІ) та ІІ(ХІІІ) скликань Верховної Ради України, Голови Національного банку України, голови Біржового комітету Української міжбанківської валютної біржі Вадима Петровича Гетьмана.

Підступно обірвалося життя талановитого державного та громадського діяча, видатного фінансиста, гідного громадянина України, порядної, самовідданої, чуйної людини.

Пам'ять про Вадима Петровича Гетьмана назавжди залишиться в серцях рідних, друзів та колег.

В газеті «Голос України» № 76 (3326) від 23.04.2004 р. на 19-й сторінці з технічних причин помилково надруковано оголошення: про продаж майна СП ТОВ «Новотекс Груп» і про реорганізацію ТОВ «Житло ХХІ століття».

Фото АП.

Цензура на труни

У США дедалі більше побоюються, що Ірак стане для Америки другим В'єтнамом

Згідно з опитуваннями громадської думки, три чверті респондентів вважають, що американці загрузли в Іраку надовго. У Конгресі Сполучених Штатів кажуть про необхідність підкріплення, принаймні про ще 10 тисяч солдатів, і обмеження внутрішніх витрат, щоб контролювати ситуацію в Іраку. Пропоновано також протягом найближчих днів відмовитися від опору іракським повстанцям.

Тим часом у Басрі тривають акції протесту після похорону 73 жертв терактів. Учасники мітингу винуватимуть вважати американців і вимагають виведення оку-

паційних військ із країни.

Поки що з Іраку ідуть переважно представники багатьох міжнародних компаній, що негативно позначається на економіці країни. А ще газета The Seattle Times опублікувала фото, зроблене на борту літака, що перевозить до США труни з останками американських солдатів. Автора зніmkів було звільнено через порушення положень законодавства США й урядових розпоряджень. Мається на увазі заборона на такі знімки. Війна на екрані, на думку Білого дому, повинна бути війною вічно живих героїв.

Яна СТАДІЛЬНА.

«Зірка Полин» Юрія Письмака

Його акварелі й графічні аркуші на теми Чорнобильської катастрофи варто уважно оглядати не раз. Не лише тому, що вони багатопланові й глибоко змістовні, а й задля кращого розуміння та осмислення філософської суті цих робіт художника.

Очевидець Розповідь про перші години після аварії на ЧАЕС

У суботу, за п'ять хвилин до другої, Воробйова розбудив телефонний дзвоник.

— Серафиме Степановичу, терміново приїздіть на станцію.
— Що сталося?
— Велика аварія.
Неполадки на ЧАЕС нерідко траплялися і до 26 квітня. Крім дрібних, локальних, були місцеві (що не виходили за межі промзай-данчика) і загальні — дуже серйозні, про які знали одиниці. Наслідки аварій, що вийшли за межі АЕС, замовчували тоді не лише в СРСР...

До об'єкта «Жигульонук» начальника штабу цивільної оборони (ЦО) домчав швидко. Побаче-не шокувало Воробйова, який 26 років прослужив військовим інженером-хіміком. Над четвертим блоком валив дим, будова зяяла проламом. У адмінкорпусі вже збиралися керівники атомної станції. Начальник штабу ЦО відкрив сховище, увімкнув дозиметричний прилад. Стрілка зупинилася на позначці 30.

«Це в 600 разів більше звичайного радіаційного фону, — подумав тоді начальник штабу ЦО. — І де — в спецприміщенні. А що ж на вулиці?»

На вулиці прилад показав рівень радіації упрітеро вищий, ніж у сховищі.

— Я доповів про це директоріві ЧАЕС Брюханову і почав телефонувати до Москви, у «Союзатоменерго», якому прямо були підпорядковані, — згадує Серафим Степанович. — Міжміський зв'язок було відключено. Додзвонився до штабу ЦО Київщини...

А мешканці Прип'яті в цей час мирно спали. Ніхто не збирався їх тривожити такою «дрібнощиєю», як вибух реактора. Що це було? — запитують сьогодні. — Боггузтво? Безтурботність? Дурість?

— Не так усе просто, — відповідає Воробйов. — Оповіщення населення, самі розумієте, дуже відповідальна справа. Бити на сполох слід, вивчивши обстановку навколо об'єкта. А її в перші години досконально не знали.

Воробйов зі своїм колегою Яковом Сушком виїхали на розвідку.

За станційною огорожею в районі четвертого блока прилад «зашкалює» за цифру 200 рентгенів на годину. Мотор легковика глухнув на малих оборотах, наручний електронний годинник зупинився.

Із досьє «ГУ»

Серафим Воробйов родом із Білорусії. Після школи вступив до Саратовського військового училища хімічних військ, закінчив академію хімічного заводу. Підполковник запасу в 1979-му приїхав до Прип'яті, почав працювати на ЧАЕС лаборантом-дозиметристом. Незабаром став начальником штабу ЦО станції.

Чергова доповідь Брюханову. Директор, він же начальник ЦО станції, спочатку вживав адекватних ситуації заходів: дав розпорядження увімкнути фільтровентиляційні установки, видати засоби захисту, прилади розвідки. А на пропозицію Воробйова негайно сповістити населення про аварію раптом занервував, почав гнати підлеглого геть. Ажде директор, мабуть, краще за всіх розумів, що сталося і на які наслідки треба очікувати.

— Тепер я упевнений, що прийняті рішення йому не дозволяти київські та московські начальники, — каже Серафим Степанович. — А потім саме вони зробили його «стрілочником»...

А Воробйова у перший день

наймасштабнішої в історії людства техногенної та екологічної катастрофи оголосили панікером. Чи не тому, що він інформував керівництво про реальний радіаційний фон, а нагору посилали занижені цифри? Врешті-решт начальникові штабу ЦО заборонили повідомляти будь-кому про зараження. Йому не вірили і після другої розвідки, в результаті якої він виявив навколо блока шматки графіту... Було це на світанку. Саме тоді він дізнався від начальника пожежної охорони Телятникова, що зірвало дах реактора.

...У середині травня на ЧАЕС було заплановано чергові навчання ЦО. На них мали діяти в разі цілковитого зруйнування одного з блоків. Виходить, теоретично таке лихо прогнозували. Але хто міг подумати, що вибухне реально? Хіба що конструктори реактора.

За твердженням Серафима Степановича, загальна аварія трапилася за кілька років до 1986-го. Тоді проаналізували її причини, інформували Білокам'яну... Яких заходів вжили науковці — невідомо. А те, що проблемі безпеки з кожним роком приділяли дедалі більше уваги, — факт.

— Майже щорічно на одній з АЕС країни провадили показові навчання ЦО за участю директорів і начальників станцій, — згадує Воробйов. — Відпрацьовували дії на випадок війни, ядерного нападу, диверсій. Але більшість вірили в надійність реактора і навіть думки про його вибух не допускали.

— Серафиме Степановичу, а знали ви про експеримент, що розпочався напередодні аварії?

— Ні. Мене не допускали до документації, не інформували навіть про НП на АЕС. За власною ініціативою, як-то кажуть, сунув носа, намагаючись виникнути в технологію роботи станції. А от після квітня '86-го це, до слова, стало обов'язком.

— Вас судити хотіли. Чи не за порушення інструкцій?

— За порушення посадили б, запевняю вас. Перші свідчення я давав уже в травні. Заступник Генпрокурора СРСР чемно зі мною поспілкувався, на тому і скінчили-

ся. А пізніше працівники КДБ не приховували свого прагнення покарати. Всіх, тільки не справжніх винуватців — від них і відводили стрілки. Викликали протягом кількох місяців. Поставлять десятки запитань — дадуть спокій. З'ясу-ють у фахівців, чи все правильно говорив, — знову викликають. А якщо пригломзили: мовляв, брешете все. Даєте одні свідчення, а в журналі оперативного чергового ЦО області зафіксовано інші.

З'ясувалося, перелісано той журнал. І тепер в історичному документі, за твердженням Воробйова, час його першої доповіді з 2.40 змінено на 3.25. У повідомленні, де зазначено загальну аварію, слова «загальна» вже немає. Замість 200 рентгенів записано 20. А про оповіщення загалом жодних записів. І це в журналі з грифом «секретно»!

— Треба було, казали мені слідчі, всі повідомлення письмово надсилати: і директоріві, й до Києва, — продовжує Воробйов. — Я дев'ять років працював на станції, два роки — після аварії. Думаєте, чому не пішов з роботи, набравши більш як півтори сотні рентгенів? Боявся, що, втративши допуск до документів ЦО, не доведу своєї правоти. А до в'язниці не хотілося.

— Справа до суду над вами, на щастя, не дійшла — слідчі, врешті-решт, відзначили, що ви сумлінно виконали свої обов'язки...

— Та все одно, аналізуючи перші години і дні після вибуху, вважаю, треба було наполегливіше вимагати від директора, високих начальників, котрі приїжджали на об'єкт, оголошення про аварію.

Не тільки докори сумління відчуває 72-річний «чорнобильець» сьогодні. Інваліда II групи, який живе, по суті, на таблетках, переніс тяжку операцію, забули і залишили сам на сам із хворобами. Держава неспроможна виконати зобов'язання ні перед ветеранами, ні перед ліквідаторами наслідків Чорнобильської катастрофи. Ліки Серафим Степанович, як і його «однополчани», купує на пенсію. Путівку до санаторію він буквально «вибив» одного разу (після операції), а тепер припинюватися не хоче.

І що залишилося ліквідаторові на пам'ять про ті трагічні події? Замість подяки — карне переслідування, а замість щасливої старості — букет хвороб.

Але хіба про це думалося в квітні 1986-го?..

Іван ІЛЛЯШ.
Фото з архіву «ГУ».

ставлюся до Вашого таланту. Ви повернули в ті дні Чорнобильської стихії... Наші точки зору щодо проблем трагедії схожі. Ваша творчість чудова. Дуже яскраво передає події...».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.
На знімках: роботи одеського художника Юрія Письмака «Автопортрет», «Точка заміру».

Фоторепродукції Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Допомога від Червоного Хреста

З 1990 року з ініціативи Червоного Хреста України почала діяти Чорнобильська програма гуманітарної допомоги та реабілітації, яку здійснюють Міжнародна федерація товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця разом з національними товариствами Червоного Хреста Російської Федерації, Білорусі та України в трьох потерпілих країнах.

Основне завдання програми на сучасному етапі полягає у проведенні медичного скринінгу населення у віддалених районах, яке постраждало внаслідок аварії на ЧАЕС. При цьому особлива увага приділяється ультразвуковому обстеженню щитовидної залози, передусім у осіб, які були дітьми на момент аварії.

З цієї метою в уражених районах працюють пересувні діагностичні лабораторії Червоного Хреста (ПДЛ), кожна з яких обстежує більш як 15 тисяч осіб на рік. У рамках програми також надається психосоціальна підтримка населенню, здійснюється постачання полівітамінів дітям, які проживають на радіоактивно забруднених територіях.

В Україні за роки здійснення Чорнобильської програми Червоного Хреста більш як 900 000 громадян отримали ту чи іншу гуманітарну допомогу. Зокрема, в Житомирській та Рівненській областях бригадами ПДЛ у співробітництві з місцевими медичними закладами було обстежено майже 209 000 чоловік, розподілено 105 тонн сухого молока та 38 мільйонів пігулок полівітамінів для дітей, а також 821 000 пігулок левотироксину для осіб з патологією щитовидної залози.

Самовідданість і милосердя українських червонохрестівців з ліквідації наслідків аварії відзначено міжнародною нагородою Американського Червоного Хреста за гуманітарні заслуги. З багатьох запроваджених у світі індивідуальних і групових гуманітарних програм Чорнобильську програму Червоного Хреста визнають однією з найкращих.

Іван УСІЧЕНКО,
президент Товариства Червоного Хреста України,
кандидат медичних наук, заслужений лікар України.

Фото Євгена КОЛЕСНИКА (УНІАН).

«Ми ворога не бачили»

— Найстрашніше явище сьогодні, — каже Валерій Васильович, — повна байдужість і небажання розуміти проблеми «чорнобильців». З таким нерозумінням з боку влади наші люди зіштовхуються повсюдно: і коли оформляють пенсії, компенсації в місцевих інстанціях, і коли одержують мізерні суми на дітей, медичне обслуговування, харчування від держави.

З 1996 року розміри матеріальної допомоги чорнобильцям не змінювалися. Компенсація дітям, потерпілим унаслідок аварії, становить три гривні 30 копійок на місяць (!). За невикористану протягом року путівку виплачують по 26 і 75 гривень залежно від категорії. А які ліки можна купити за 14 гривень на рік чи за 1.20 на місяць?

Та й ці більш ніж скромні гроші люди не одержують. З 2001 року чорнобильські програми в області фінансуються на рівні 25 сотків. Старі борги не погашаються, нові накопичуються. За 2001 рік держава розплатилася тільки в 2003-му. Борговий хвіст на сьогодні — три місяці 2002-го і півроку 2003 років. З такими тенденціями повний розрахунок за компенсаційними виплатами станеться нескоро. Наприклад, тільки на забезпечення безплатними медикаментами області виділено вдвічі менше, ніж торік, і в шість разів менше від потреби.

— До чорнобильської діри в держбюджеті

ми вже звикли, — продовжує Валерій Онуфрієнко. — Набагато важче звикнути до черговості місцевих чиновників. Усе частіше від таких «діячів» чуємо: «ми вас туди не посилали» або «було не іхати». Але в той час існувало не слово, а поняття — обов'язок. Ніхто з нас не думав про страшні наслідки, люди просто робили свою справу. Причому нам довелось складніше, ніж батькам на війні, тому що ворога ми не бачили в обличчя.

Ворог проявився пізніше — страшною личиною хвороб. До нього приєдналися байдужість чиновників і суперечності в законодавстві. Поодинці проти них не вистояти. От чому «чорнобильці» об'єднуються. Організація «Союз Чорнобиль України» не тільки підтримує родини померлих ліквідаторів, допомагає долати матеріальні негаразди, придбати медикаменти чи «вибити» путівку. Останнім часом ця організація взяла на себе і юридичний захист своїх підопічних. Особливо багато труднощів виникає під час оформлення пенсій.

Справа в тім, що більшість людей, які працювали в Чорнобилі, були туди відряджені. А пенсійні фонди нараховують пенсію виходячи з того, що ліквідатори несли вахту. Хоча вахтовий метод запровадили набагато пізніше. У результаті пенсіонери-«чорнобильці» втрачають від 100 до 200 гривень.

Нині южноукраїнська організація «Союзу

Чорнобиль України» готується захищати в суді інтереси Катерини Петрук саме стосовно неправильно нарахованої пенсії. Її розраховували, виходячи з положення про вахтовий метод організації праці на ЧАЕС. Хоча насправді К. Петрук була відряджена на станцію, про що є наказ по Южноукраїнській АЕС від 29 вересня 1986 року.

Більш того, працювала Катерина Сергіївна по 18 годин на добу. А в листі головного управління Пенсійного фонду в Николаївській області сказано: «Тривалість щоденної зміни було дозволено встановлювати <...> не більш як 12 годин. Час, відпрацьований понад установленний, <...> не вважається надурочним».

— Виходить, що, працюючи на станції, треба було ще тоді собі рахувати — рівно 12 годин. Відробив — розвертайся і йди. Але ж це абсурд. Були екстремальні умови, і ми не вели лік часу, тому що розуміли свою відповідальність перед країною.

Зате почуття відповідальності в державі перед своїми громадянами притупилося. Трагедія Чорнобиля забувається, як і проблеми, породжені нею.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.
На знімку: голова южноукраїнської міської організації «Союз Чорнобиль України» Валерій Онуфрієнко.

Фото автора.

ОБ'ЄКТИВ

16 квітня. Львів. Передано нові книги для бібліотеки 80-го окремого аеромобільного полку.

17 квітня. У День довкілля в парку Національного технічного університету України «КПІ» пройшла акція «Посади своє дерево».

18 квітня. Севастополь. Головнокомандувач Військово-Морських сил Збройних Сил України контр-адмірал Ігор Князь вручає випусникам-нахімівцям дипломи молодших спеціалістів та погони мічманів.

19 квітня. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з тимчасово виконуючим обов'язки Президента Литовської Республіки, Головою Сейму Артурасом Паулаускасом.

20 квітня. Верховна Рада ратифікувала угоду про формування СЕП із застереженням: Україна братиме участь у формуванні та функціонуванні СЕП у межах, що відповідатимуть Конституції України.

21 квітня. Миколаїв. У обласному Палаці культури міста відбувся концерт-звіт кращих колективів художньої самодіяльності та відомих виконавців Миколаївщини.

22 квітня. Київ. В Українському домі відкрилася виставка «Освіта і кар'єра — Абітурієнт-2004».

Україна олімпійська: 1952—2004

Вітрила наших надій

Олімпійська історія вітрильного спорту в Україні розпочинається з 1968 року. Тоді киянин Валентин Манкін виборов свою першу золоту нагороду, яка водночас була й першою перемогою наших співвітчизників у змаганнях такого рівня. Наступні три чотириріччя також були пов'язані з ім'ям цього легендарного яхтсмена. Він змінював класи яхт, напарників, але завжди сходив на п'єдестал. Коли пішов з дистанції, певний час українські яхтсмени-чоловіки не могли надознати, а чи бодай наблизитися, до вершинь свого попередника. Та вітрильний спорт завжди був у нас популярний.

Олімпійська історія жіночого вітрильного спорту України розпочинається з сеульської Олімпіади 1988 року. Саме тоді перегони яхтсменок уперше було включено до програми. У команді СРСР Україну представляли Лариса Москаленко та Інна Чуніхівська з Дніпропетровська. Підготував їх до здобуття бронзових нагород також дніпропетровець Віктор Коваленко. Через чотири роки в Барселоні на дистанцію знову виходила Лариса Москаленко, однак на шкотах працювала вже Олена Пахольчик. Екіпаж був близький до того, щоб піднятися на другу сходинку. Та одна не дуже вдало проведена гонка, і в підсумку відкотилися на четверте місце. Коваленко створив новий екіпаж зі стерновою Русланою Таран. Євпаторійська дівчина переїхала до Дніпропетровська, стала студенткою Інституту фізкультури й ученицею кращого тренера класу «470». Напередодні олімпійського 1996 року Руслана звернулася до Олени Пахольчик з пропозицією повернутися на яхту. Так у флотилії класу «470» з'явився екіпаж, який на багато років закріпив за собою лідерські позиції. 1995-го Руслана з Оленою стали чемпіонками Європи і срібними медалістками світової першості. 1996-й також розпочали європейським «золотом», згодом набрали колекцію нагород найпрестижніших міжнародних регат. Отож до Атланти їхали очевидними фаворитами. Може, цим і зумовили особливо прискіпливе ставлення суддів, які вбачали порушення правил там, де їх просто фізично не могло бути. І якби не Коваленко, який завжди умів добирати найпотрібніші слова найвідповідальнішої миті, то могли б залишитися і без медалі. Олімпіаду закінчили на третьому місці. А інший екіпаж Віктора Коваленка — Євген Браславель з Ігорем Матвієнком — приніс нарешті українці золоту олімпійську медаль.

Наступний, 1997-й, рік став найшасливішим у долі жіночого екіпажу з України. Яхтсменки не програли жодного змагання, чемпіонат світу також. У вітрильному спорті заведено визначати кращих яхтсменів року у світі. Тож 1997-го «вирок» був одностайний: кращі у світі — Руслана Таран і Олена Пахольчик.

Дівчата витримали випробування славою. Але наставника запросили до Австралії — тренувати екіпажі їхнього класу. Коваленко, як згодом казав він мені, втомився від того, що заважає праці вдома. Замість суто тренерської роботи доводилося весь час вишукувати гроші, вмовляти спонсорів, а під час змагань позичати у колег катери, щоб вийти на дистанцію і спостерігати за власними екіпажами. Австралія запропонувала чудові умови, і він погодився, сподіваючись, що зможе й на-

Досьє «Голосу України»	
1968 — «золото»	Валентина Манкіна у класі «Фінн»
1972 — «золото»	Валентина Манкіна/Віталія Дирдири, «Темпест»
1976 — «срібло»	Валентина Манкіна/Владислава Акименка, «Темпест»
1980 — «золото»	Валентина Манкіна/Олександра Музиченка, «Зірковий»
1988 — «бронза»	Лариси Москаленко/Інни Чуніхівської, «470»
1992 — четверте місце	Лариси Москаленко/Олени Пахольчик, «470»
1996 — «золото»	Євгена Браславель/Ігоря Матвієнка, «470», «бронза» Руслани Таран/Олени Пахольчик, «470»
2000 — «бронза»	Руслани Таран/Олени Пахольчик, «470»

далі опікуватися своїми командами з України. Однак австралійці заборонили Коваленкові працювати із земляками. Таран і Пахольчик знову вважалися фаворитами, але відсутність тренера позначилася — українки були третіми. Близький екіпаж припинив існування. У класі «470» з'явилися молоді спортсменки. У

Чи є шанс завоювати олімпійські ліцензії в решті класів? — запитує в головного тренера збірної України Віктора Майорова.

— Принаймні скористаємося з нагоди і спробуємо збільшити нашу олімпійську флотилію.

— Хто намагатиметься це робити?

програмі з'явився новий клас — кильова яхта «Інглінг» з екіпажем із трьох осіб. Україна придбала вітрильник. І от тоді, в передолімпійський сезон, Руслана вирішила (знову, як колись) спробувати свої сили в новому класі. Шкотовими стали киянка Ганна Калініна і севастопольська спортсменка Світлана Матевушева. Під завісу минулого сезону екіпаж виборов олімпійську ліцензію.

А що відбувається в інших класах? Взагалі першу олімпійську ліцензію на 2004-й рік Україна здобула саме у вітрильному спорті. І зробили це Родіон Лука та Георгій Леончук у класі «49-єр». Минулого сезону володарями олімпійських переступок стали Руслана Таран зі своїм екіпажем, Браславель з Матвієнком, майстри вітрильної дошки «Містраль» Максим Оберемко та Ольга Маслівель. Нинішній сезон саме вони розпочали з успішних стартів у серії регат. Максим Оберемко очолює світовий рейтинг.

— У «Зірковому» класі непогані шанси у Василя Гуреева з Віталієм Коротковим.

— А чи мали змогу наші яхтсмени як слід готуватися до олімпійського сезону?

— Стосовно провідних екіпажів відповім ствердно. Поновилися матеріальна частина, кожен працює за індивідуальним графіком на зарубіжних акваторіях, де тренуються і їхні суперники. З квітня починається справжній змагальний марафон — з регати на регату, з чемпіонату на чемпіонат. Отже, й гоночної практики, гадаю, не бракуватиме.

Приємно, коли головний тренер сповнений оптимізму. А ще приємніше те, що мають амбітні плани й самі спортсмени, в основі цих планів — досвід, результати чотириріччя.

Валентина ПОЖИЛОВА.
На знімку: (зліва направо) Євген Браславель, Олена Пахольчик, Руслана Таран та Ігор Матвієнко. Атланта-96.

Визначено кращих юних політологів

СТУДЕНТСЬКА НАУКА

У Міжрегіональній академії управління персоналом підбито підсумки IV Всеукраїнської студентської олімпіади з політології. На фінальні змагання до столиці приїхали 122 студенти із 34 вищих навчальних закладів.

Вітаючи учасників конкурсу, Надзвичайний і Повноважний Посол, голова Комітету Верховної Ради з питань євроінтеграції Борис Тарасюк сказав: «Події, які відбуваються в державі, свідчать про те, що нам бракує фахівців з ґрунтовними знаннями політологів. Вас, майбутніх політологів, чекає суспільство».

Переможцем олімпіади серед студентів, які навчаються за спеціальністю «політологія», стала Юлія Соловйова (Одеський університет ім. І. Мечникова).

У змаганнях тих, хто вивчає політологію як

навчальну дисципліну, перше місце виборов Юрій Войтенко (Переяслав-Хмельницький педуніверситет імені Г. Сковороди).

За свідченням голови журі олімпіади доктора політичних наук Валерія Бебика, «рівень знань студентів-політологів в останні роки значно зріс. Підвищився й інтерес до олімпіади. Наприклад, 2000 року в першій олімпіаді брали участь 47 студентів з 20 вищих навчальних закладів, а цього року — вже 122 студенти з 34 провідних вузів України».

На знімку: голова журі олімпіади Валерій Бебик (ліворуч) і професори-політологи Ольга Бабкіна (МАУП) та Федір Кирилюк (КНУ ім. Т. Шевченка) вітають лауреата олімпіади Карину Левашову з МАУП (праворуч).

КРИМІНАЛ

Дають і отримують

Як повідомив начальник спецвідділу УБЕЗ столицного главку підполковник міліції Валерій Костюченко, з початку року виявлено 49 фактів одержання хабарів посадовими особами. Із них 34 класифікують як тяжкі й особливо тяжкі, де середня сума хабарів становила десять тисяч гривень і більше.

Один із резонансних злочинів розкрито в Шевченківському районі. Затримано групу киян, що схилила до хабара в розмірі 155 тисяч доларів США директора одного з приватних підприємств. Гроші призначалися за позитивне вирішення питання про виділення земельної ділянки під будівництво житлового комплексу.

Порушено кримінальну справу і стосовно старшого інспектора Державної інспекції з контролю використання й охорони земель у Києві. Йому пред'явлено обвинувачення в отриманні двох тисяч доларів за припинення перевірки приватного підприємства.

Марина КОТЕНКО.

ЦГЗ ГУ МВС України в Києві.

Куди «зникло» спиртове озеро...

На 2,1 мільйона гривень «нагріли» державу спритники з державного об'єднання «Сумспирт». Щоб прокрутити тишком-нишком оборудку, кілька посадових осіб об'єднання минулого літа уклали з іноземних фірм зовнішньоекономічні фіктивні договори на експорт та переробляння 50 тисяч(!) декалітрів спирту, буцімто необхідного для виробництва харчової ароматизованої есенції. Оборудка знадобилася махінаторам для ухилення від сплати податку та інших обов'язкових платежів до бюджету. Тим часом усе спиртове «озеро» було пушено «наліво» — на виготовлення нелегальної лікєро-горілчаної продукції у підпільних цехах кількох регіонів України.

Викирили «підприємців» працівники обласної прокуратури, яка за фактом злочину порушила кримінальну справу.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

ОГОЛОШЕННЯ

10 червня 2004 року за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2, о 14-00 год. відбудуться Позачергові Загальні збори акціонерів ВАТ «Племінний завод «Закарпатський» з наступним порядком денним:

1. Запровадження правил реалізації активів товариства, собівартістю понад 100 грн. та використання виручки від їх продажу.
2. Обрання Голови правління.
3. Обрання Голови спостережної (наглядової) ради товариства.
4. Обрання Членів спостережної (наглядової) ради товариства.
5. Переобрання Ревізійної комісії товариства.
6. Вкуп товариством власних акцій.
7. Затвердження нової редакції Статуту Товариства.
8. Розірвання договору з незалежним реєстратором акцій Товариства — КБ «Приватбанк» та укладення договору з іншим незалежним реєстратором акцій Товариства — АК «Промінвестбанк».
9. Обрання аукционного способу реалізації майна.
10. Обрання оціновача майна.
11. Детальна доповідь правління про відчуження майна товариства за 2001-2004 рр.
12. Визнання незадовільною роботи Правління по відчуженню майна товариства.
13. Детальна доповідь правління про укладення та виконання договорів оренди майна та земель товариства з наведенням, дати, площі, періоду, ціни стану розрахунків по кожному договору за 2001-2004 рр.
14. Визнання незадовільною роботи правління по укладенню та виконанню договорів оренди.
15. Питання притягнення до майнової та матеріальної відповідальності посадових осіб товариства.

Реєстрація учасників зборів проводиться з 11-00 до 13-00 год. за місцем проведення зборів. Для реєстрації мати при собі документ, що посвідчує особу, для представника довіреність та документ, що посвідчує особу представника, сертифікат акцій.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) Ухвалою від 24.03.04 р. № 10/81 визнав банкрутом ТОВ «Агрофірма Ясень» інд. код 31115820 (25000, с. Шостаківка, Кіровоградського району, Кіровоградська область) і розпочав ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Воловик М. В. (ліцензія Міністерства економіки АА № 419220, 25006, м. Кіровоград, а/с № 5/41, тел. (0522) факс 55-27-91, 22-51-38).

Господарський суд Кіровоградської області (25006, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) ухвалою по справі № 14/25 від 30.03.2004 р. порушив провадження у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Елінфарм», юридична адреса: 25006, вул. Волкова, 18, корп. 1, р/р 26006000090001 в РУ АКБ «Надра», МФО 323624. Розпорядник майна арбітражний керуючий Христенко Валіам Васильович, ліцензія серії АА № 249793 від 19.10.2001 р., що проживає за адресою: м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграду, буд. 4, кв. 9. Кредиторські вимоги розглядаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (25006, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) ухвалою по справі № 14/29 від 02.04.2004 р. порушив провадження у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Анабель», юридична адреса: 25006, вул. Леніна, 14, м. Кіровоград, р/р 26004301331617 в Промінвестбанку м. Кіровоград, МФО 323301. Розпорядник майна арбітражний керуючий Христенко Валіам Васильович, ліцензія серії АА № 249793 від 19.10.2001 р., що проживає за адресою: м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграду, буд. 4, кв. 9. Кредиторські вимоги розглядаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справу № 4/25 «Б» про банкрутство «СВК»Веселківський» (13100, с. Веселка, Любарського району, Житомирської області), ідентифікаційний код 03744899. Розпорядником майна призначено Кіналевського Миколу Євгеновича, ліцензія АА № 250095 від 26.11.2000 року. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Херсонської області (вул. Горького, 18, м. Херсон, 73000) постановою від 02 квітня 2004 року по справі № 5/13-Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Олімп-Трейдінг» код ЄДРПОУ 24115854 (вул. Радянська, 46, м. Херсон, 73026) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Косенко Сергій Георгійович, ліцензія АА 249849 від 02.10.2001 (прізд Військовий, 6, м. Херсон, 73000, т. 8 (0552) 22-31-17).

ТОВ «Будівельна компанія «Дім», зареєстроване Держадміністрацією в Дарницькому районі м. Києва 21 травня 2001 р. за № 05651 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування об'яви. Тел. 572-29-78.

СТОВ ім. Шевченка (село Григорівка) Вознесенського р-ну Миколаївської області, ідентифікаційний код 00857597 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом 2 (двох) місяців з дня опублікування оголошення за адресою: індекс 55056, с. Григорівка Вознесенського району, Миколаївської області.

Господарським судом Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 5/254-04 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Україна» с. Порик (22066, Вінницька область, Хмельницький район, с. Порик) код ЄДРПОУ 03734978, р/р № 260095127, МФО 302247 у відділенні АППБ «Аваль» у м. Хмельнику. Введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Тушевського Ю. В., ліцензія № 250425 від 29.03.02 р. Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Закрите акціонерне товариство «Булгартабак-Полтава» (код ЄДРПОУ 30063393, адреса: м. Полтава, пров. Товарний, 2) постановою Господарського суду Полтавської області по справі № 10/55 від 25.03.2004 р., згідно ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Крючкова Сергія Васильовича. Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації за адресою: 36009, м. Полтава, вул. Ст. Кондратенка, 6, 2 поверх.

Полтавський завод залізобетонних конструкцій обласного виробничого об'єднання «Полтаваоблагробуд» (код ЄДРПОУ 01349621, адреса: м. Полтава, вул. С. Ковпака, 39) постановою Господарського суду Полтавської області по справі № 7/276 від 30.03.2004 р., згідно ст. 22-24 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Крючкова Сергія Васильовича. Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації за адресою: 36009, м. Полтава, вул. Ст. Кондратенка, 6, 2 поверх.

Господарським судом Автономної Республіки Крим (95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) 13.02.2004 р. порушено справу № 2-8/4430-04 про банкрутство підприємства «Стела» (м. Сімферополь), вул. Артилерійська, б. 90, розрахунковий рахунок № 260082552 в КРД АПББ «АВАЛЬ», ЗКПО 31213872 за заявою Державної податкової інспекції в м. Сімферополі. Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Шербіна Олексій Вікторович (ліцензія АА № 719799 від 12.02.2004 р., м. Сімферополь, вул. Алуштинська, б. 21). Претензії кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

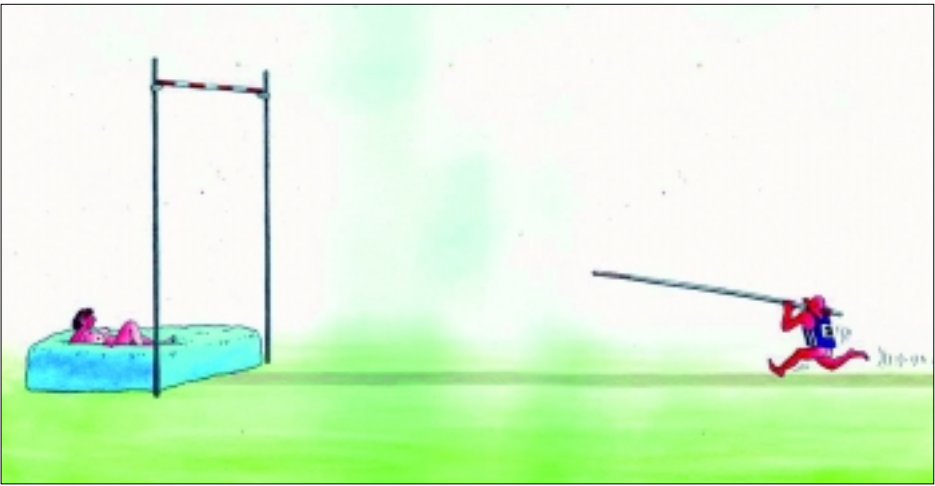
КУРІНЬ

Смійся, сьогодні твій день настав

Отже, «Курінь» пропонує малюнки, які посіли третє і четверте місця на Міжнародному конкурсі карикатури «Карлюка-2004», що проходив у Полтаві.

«Красиво жити не заборониш!» — запевняють Марина Туровська (Україна) і Юрій Очаковський (Ізраїль).

Мал. Юрія ОЧАКОВСЬКОГО.

Мал. Марини ТУРОВСЬКОЇ.

Букет

Доцент Іванько був кваліфікованим викладачем, але й суворим, вимогливим екзаменатором. Бувало, котрийсь відмінник, одержавши четвірку, скаже запопалливо:

— А можна ще запитаннечко для поліпшення оцінки?

— Хоча б і два, але більше, на жаль, не вийде... — відповідає з усмішкою ніколи не усміхнений доцент. І слова ті його — сама правда, адже в означеній ситуації на студента очікує щонайбільше трійка. А якщо бідолаха у відчаї виканючить іще запитання, то два бали йому забезпечено — щоб не був такий розумник: бач, ставить під сумнів правильність оцінки, визначеної самим доцентом Іваньком!..

Може, саме через оту патологічну суворість, на консультацію перед іспитом, як оце зараз, приходять усі. І не просто приходять, а, затамувавши подих, зановтують кожне слово вченого деспота. Отож, сьогодні, як і завжди, доцент Іванько так залякав студентів, що ті ледве дочекалися закінчення не кон-

сультації, а справжнісінької тобї екзекуції. Нарешті, грізний педагог вимовив омріяні усіма традиційні слова:

— Усі до іспиту вільні, прошу затриматися лише старосту групи.

Староста, симпатична смаглявка Елеонора з несподіваним, як у контролера в автобусі, прізвищем — Ковбаса, сіла навпроти тирана, дрібно тремтячи усім своїм молодим красивим тілом.

— Отож, подивимося у ваш зразковий конспект, шановно, — спокійно вимовив Іванько і заходився гортати сторінки зошита, де Елеонора створила справжнісінький шедевр конспектного мистецтва для колективного користування.

Доцент гортав сторінки то похапцем, то надовго зупинявся, обмірковуючи лише йому зрозумілі нюанси, але те місце, де були сховані гроші, Іванько перегорнув блискавично, не менш блискавичніше зиркнувши на двері. Купюри зникли в кишені майстра оригінального жанру так майстерно, що незаанга-

жований сторонній споглядач нічого б особливого і не помітив...

— Бачу, ви мене правильно зрозуміли, старосто, — приязно вимовив сіваць розумного, доброго й вічного, — конспект цей повністю відбиває викладений мною курс лекцій. Гадаю, якщо кожний із студентів групи старанно попрацює над оцим матеріалом, то гарну оцінку я кожному гарантую. Повторюю: кожному, — недвозначно наголосив викладач.

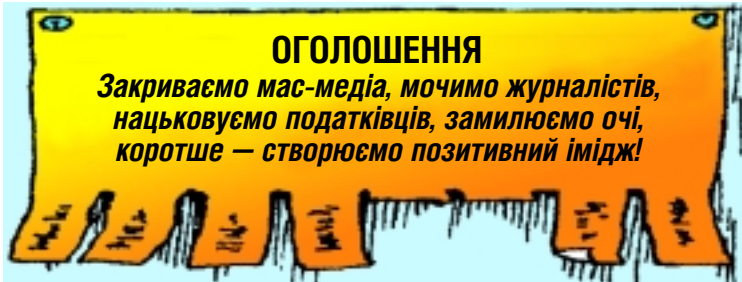
Спокій та доброзичливість доцента навіювали оптимізм, і Елеонора Ковбаса перестала тремтіти. Вона підвела свої карі очі на Іванька, який глибоко вдихнув повітря, аби сказати ще щось важливе.

— Але якщо якась свелота недоумкувата припре на іс-

пит букета, — несподівано заверещав, немов поранений кнур, доцент, — нехай шукає місце у борошняному технікумі!.. Я йому покажу такі цукерочки, трясця його матері, — тепер уже Іванько трусився, немов у пропасниці, — що мало не буде!..

Ще мить тому респектабельний чоловік, котрий випромінював своєю зразковою зовнішністю міцне здоров'я, тепер судомно вивертав кишені у пошуках рятівних пігулок, сіре обличчя його спіалося, а з посинілих вуст зривалися якісь різкі, образливі й не достойні вищої школи слова, серед яких з особливою ненавистю вимовлялося кляте, вороже знанням, антипедагогічне, брутальне слово — «букет»!

Юрій БОЛЬШАК.

будувати до своєї вілли кілька золотих сходинок.

Дві оцінки

Ситуацію в Березі Рябової Кістки прийнято рішення перенести умовні категорії з фінансової сфери у суспільно-політичну. Тепер умовна більшість умовного парламенту умовно обирає умовного гаранта умовної конституції БРК.

Із спостережень

Король не голий. Голий народ.

Садять

Нарешті посадили авторитета одного мафіозного клану — у крісло високоповажного чиновника.

Олександр ПЕРЛЮК.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЬ»

У колажі Юлія БУКОВОГО використано мал. Василя ФІЛЬОРКА.

Від чергового:

Виходить, ви, пане Кисельов, приїхавши до Києва, прирекли себе на явну інвалідність. І тепер стрибаєте, породствуючи, перед нами на екрані на одній культурній ніжці...

Бородатий анекдот

Сергій Миронов, спікер Ради Федерації Держдуми Росії:

Мал. Анатолія СТАНКУЛОВА (Болгарія).

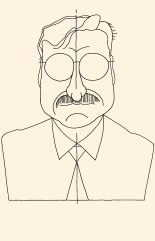
— Сьогодні не тільки Мукачеве, а й вся Україна перетворилася на сущільне Палермо...

Від чергового:

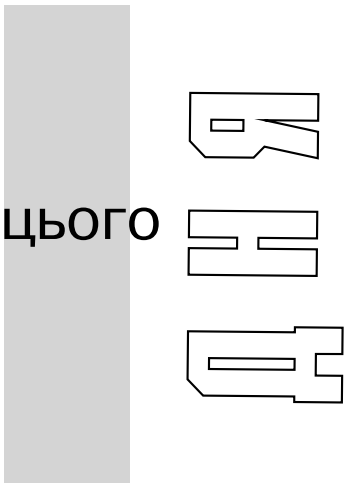
Гарна ідея! Розвинемо її:

- а) оголосимо Палермо містом-поверненням Мукачєвого;
- б) обмінємо нашого генерала Білоконя на їхнього комісара Каттані;
- в) подивимося, що буде з донами...

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДА.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

ЦЬОГО

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ на 26 квітня — 2 травня 2004 року

Виринуть давні нерозв'язані проблеми, і їх доведеться терміново вирішувати. Шукайте свій шанс або створіть його самі. Головне — не розслабляйтеся.

ОВЕН. У цей період можливі позитивні зміни на роботі: підвищення окладу, переведення на вищу посаду або перехід на іншу роботу. Цього тижня ви зможете вдало розв'язати питання, пов'язані з грошима або зі спадщиною. Домашні справи вимагатимуть систематичності й послідовності. Визначте міру важливості й черговості їх виконання. Можливо, доведеться вирушити в дорогу або, навпаки, поїздки відкласти.

ТЕЛЕЦЬ. Ви своєю поведінкою викликатимете прихильність оточуючих, їх симпатію, станете помітними у товаристві. Використайте цей час, щоб стати популярнішим і відомішим. Більшість ваших справ буде вдала завдяки партнерові чи чоловікові (дружині). У вас можуть з'явитися великі можливості проявити себе. Ви можете також докласти зусиль і розв'язати свої фінансові проблеми.

БЛИЗНЮКИ. Будете зосереджені на своїй роботі, виконанні службових обов'язків. Можливо, у вашому колі з'явиться співробітник, який зверне на себе вашу увагу. У цей час клопоти будуть пов'язані з переїздом, отриманням квартири, купівлею будинку або дачної ділянки, нових меблів, усіляких предметів комфорту, ремонтом квартири. У цей час потрібно приділити увагу здоров'ю.

РАК. На вас очікує успіх в особистому житті, у спілкуванні з коханими й дітьми. Якщо маєте творчі задуми чи ідеї, можете втілювати їх у життя. У цей час можливі вдалі фінансові операції, успіхи у публічних виступах, на сцені, у викладанні. Ви будете яскравими і привабливими, помітними для протилежної статі.

ЛЕВ. Найважливішим для вас цього тижня буде ваша родина, дім. Якщо є мотив, то організуйте для домашніх свято або запросіть додому гостей. Можливо, ваш заробіток уже дозволить придбати щось істотне. Використайте цей тиждень також для усомніння.

ДІВА. Це чудовий час для інтелектуальної діяльності та навчання. Ви легко сприйматимете інформацію, спілкуватиметеся. Можуть бути дуже цікаві поїздки і знайомства з відомими і яскравими людьми. Матимете в очах інших людей авторитет. У цей час у вас можуть з'явитися перспективні довгострокові плани і можливості. Колективна і групова діяльність буде тривалою і серйозною.

ТЕРЕЗИ. У центрі вашої уваги можуть опинитися питання заробітку або цінностей. Можливо, ви захочете отримати зиск від таємної діяльності або гроші, що не оподатковуються. Успішною буде прихована діяльність. Можете організувати зустріч зі своїм керівництвом у неформальній обстановці. У цей час нарешті побачите результати своєї багаторічної праці.

СКОРПІОН. У вас з'явиться бажання бути у центрі уваги. Для цього захочете зібрати своїх друзів або однодумців. Ви можете очолити великий колектив чи отримати зиск від громадської роботи. Використайте цей тиждень, щоб знайти покровительство впливових людей або допомогти авторитетним друзям.

СТРІЛЕЦЬ. У ці дні вам найкомфортніше буде на самоті, а також у тиші. Це сприятливий час для творчої або науково-дослідної роботи. А ще такий вид діяльності може привести вас до довгоочікуваної мети чи наблизити до неї, принести значний професійний успіх і відкрити нові перспективи. Можуть повернутися чужі гроші або кошти, які ви зможете використати у своїх цілях.

КОЗЕРІГ. Цього тижня ваші інтереси стосуватимуться друзів і однодумців. У вас можуть з'явитися багаті спонсори чи впливові люди, які допоможуть вам здобути репутацію. Така протекція може відіграти серйозну роль у вашому житті. Можете серйозно зайнятися своєю освітою, що відкриє перед вами нові обрії.

ВОДОЛІЙ. На вас очікують успіх і удача, хоч би чим ви займалися. Хтось може отримати нагороду або премію. У когось можуть налагодитися добрі стосунки з начальством і підлеглими. Ви здатні на цьому тижні розв'язати питання стосовно нових проєктів та їх фінансування. Ви маєте зробити те, що ще недавно не було зроблено вами чи кимось із співробітників або підлеглих. Це буде копітка робота, але успіх все одно можливий, незважаючи на труднощі.

РИБИ. Ви зможете розширити свої можливості завдяки партнерським або подружним стосункам. Обговоріть разом з ними свої довгострокові плани, пов'язані з можливими поїздками. Матимете можливість розширити свої світогляд, знання і налагодити перспективні інтелектуальні зв'язки із закордоном чи іншими регіонами.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Вінець весни

25 квітня — Зеновів день. Весна землю парить.

27 квітня — Мартина. Якщо жаби на Мартина кричать, а після Мартина мовчать — неодмінно похолодає.

30 квітня — Зосима. Зосим, як і Саватій, вважається покровителем бджіл. Віддавна в Україні, де був вельми розвинений цей промисел, пасічники особливо шанували своїх патронів, насамперед, Зосима. Всюди на пасіках з початком медозборів виставляли ікони захисника бджіл, відправляли молебні і влаштовували обряди.

2 травня — Івана Старопечерника. Раннє травневе сонце особливо парке, а отже, сприятливе для вибілювання полотна. Тому в цей день жінки виносили до річок чи ставків наткані за зиму та весну сувої, замочували їх у воді, збивали і сушили на сонці, час од часу поливаючи водою. В народі казали: «Прачі б'ють — Івана чуть».

Прикмети квітня

- Ранній виліт бджіл — ознака, що наступить тепла весна.
- У квітні вітер із південного заходу — чекай тривалої негоди.
- Якщо кожух став гнучким і м'яким — чекай тепла й опадів.
- Великі роси — на добрий урожай.
- Журавлі летять мовчки, низько й швидко — на негоду.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 3011076.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНІ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>